

**Силабус
навчальної дисципліни**

**«КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО
У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ»**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	I MC 22
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я
Викладачі курсу 	кандидат наук з державного управління Неділько Роксолана Володимирівна
Контактна інформація викладачів	E-mail: r.nedilko@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	Вказати інтернет адресу курсу
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2,9 Загальна кількість годин – 87 Модулів – 1 Рік підготовки – I Семестр – II Лекції – 12 год. Семінари (практичні заняття, лабораторні заняття) – 32 год.

	Самостійна робота – 43 год.
Коротка анотація курсу	<p>Дисципліна «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині» є нормативною дисципліною з спеціальності Сестринська справа. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для вирішення професійних завдань при обстеженні сестрою медичною пацієнта та оцінки стану його здоров'я, встановленні медсестринського діагнозу, плануванні та реалізації медсестринських втручань.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви захворювань внутрішніх органів, сучасні методи діагностики, диференціальна діагностика захворювань, принципи лікування, профілактика, пропаганда здорового способу життя.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині» є: підвищення професійних та наукових знань для виконання своїх функцій в межах етично-правової бази, формування клінічного, критичного і системного мислення та використання інформаційних технологій і ресурсів. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ основні причини, механізм розвитку захворювань; ✓ основні симптоми та синдроми різних захворювань внутрішніх органів; ✓ варіанти перебігу захворювань та диференціальну діагностику; ✓ клінічні прояви ускладнень, що виникають при захворюваннях і тактику надання допомоги; ✓ значення додаткових (лабораторних, інструментальних) методів обстеження; ✓ сучасні принципи та методи лікування відповідно до клінічних протоколів; ✓ форми та методи санітарно-освітньої роботи; ✓ чинні накази МОЗ України; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ організувати і контролювати лікувально-охоронний та санітарно-протиепідемічний режим у структурних підрозділах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ); ✓ проводити профілактику захворювань; ✓ проводити клінічне обстеження пацієнтів (опитування, огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию); ✓ зіставляти клінічні прояви з результатами додаткових методів обстеження та виставляти попередній діагноз; ✓ надавати екстрену допомогу при невідкладних станах; ✓ асистувати лікареві під час виконання складних інструментальних обстежень та лікувальних процедур; ✓ виконувати менш складні лікарські інструментальні обстеження; ✓ навчати молодших спеціалістів (сестер медичних) навичкам догляду за пацієнтами; ✓ контролювати реалізацію плану медсестринських втручань сестрою медичною відповідно до медсестринського процесу; ✓ дотримуватися правил етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами, підлеглими, колегами, лікарями; ✓ контролювати виконання молодшими спеціалістами чинних наказів МОЗ України; ✓ контролювати дотримання правил техніки безпеки та охорони праці молодшими спеціалістами під час роботи.
Програмні результати навчання	<p>Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні про-

	<p>блеми у галузі медсестринства, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. здатність вчитися та бути сучасно навченим, застосовувати знання у практичних ситуаціях, використання інформаційних і комунікаційних технологій, володіти іноземною мовою та сучасними програмними забезпеченням, діяти на основі етичних та деонтологічних міркувань (мотивів), забезпечення конкурентоспроможності випускника на ринку праці. 3. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці. 4. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах. 5. Задоволення потреб пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. 6. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби. 7. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. 8. Збереження власного здоров'я медичної сестри при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта. 9. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини. 10. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі. 11. Здатність до організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини. 12. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки. 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження. 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах. 15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зов-</p>

	<p>нішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної добросовісності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p> <p>Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.</p> <p>Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</p>
<p>Структура курсу Теми лекцій</p>	<p style="text-align: center;">II СЕМЕСТР</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Симптомокомплекс захворювань органів дихання. Бронхіальна астма. Пневмонія. Туберкульоз легенів. Плеврит. 2. Основна симптоматика захворювань сполучної тканини. Ревматична лихоманка. Ревматоїдний артрит. Системний червоний вовчак. 3. Атеросклероз. Артеріальна гіпертензія. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Інфаркт міокарда. Хронічна серцева недостатність. 4. Симптомокомплекс захворювань органів травлення. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Хронічний гепатит. Цироз печінки. 5. Симптомокомплекс захворювань сечової системи. Гломерулонефрит. Пієлонефрит. Ниркова недостатність. 6. Симптомокомплекс захворювань органів кровотворення. Анемії. Лейкемії. Симптоматологія захворювань ендокринної системи. Тиреотоксикоз. Гіпотиреоз. Цукровий діабет.
<p>Теми практичних</p>	<p style="text-align: center;">II СЕМЕСТР</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями органів дихання (бронхіальна астма, пневмонія, туберкульоз легенів, плеврит). 2. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями сполучної тканини. 3. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями серцево-судинної системи. 4. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями травної системи. 5. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями сечової системи. 6. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями кровотворної системи. 7. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи. 8. <i>Модульний контроль I.</i> Ведення пацієнтів з патологією дихальної, серцево-судинної, травної, сечової, кровотворної та ендокринної систем, захворюваннями сполучної тканини.
<p>Теми самостійної роботи</p>	<p style="text-align: center;">II СЕМЕСТР</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхіт гострий та хронічний (скласти план обстеження, вказати можливі результати). 2. Рак легенів (скласти тези бесіди: профілактика раку легень). 3. Гнійні захворювання легенів (скласти таблицю диференціальної діагнос-

	<p>тики).</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Деформуючий остеоартроз (скласти таблицю диференціальної діагностики). 5. Рідкісні форми ревматоїдного артриту (скласти реферат). 6. Склеродермія (підготувати мультимедійну презентацію). 7. Вади серця (мітральні та аортальні) (скласти графологічну структуру теми). 8. Кардіоміопатії (виписати рецепти препаратів, що використовують для лікування хронічної серцевої недостатності). 9. Порушення серцевого ритму (зобразити графічно різні форми аритмій). 10. Гостра судинна недостатність (скласти алгоритм дій медсестри при непритомності, колапсі, шоці). 11. Хронічний гастрит (скласти план обстеження, вказати можливі результати). 12. Рак шлунка (скласти тези бесіди: профілактика раку шлунка). 13. Хронічний холецистит. Жовчнокам'яна хвороба (скласти план лікування). 14. Хронічний панкреатит (скласти меню пацієнту на три дні). 15. Сечокам'яна хвороба (виписати рецепти препаратів, необхідних для надання допомоги під час приступу ниркової кольки). 16. Геморагічні захворювання (скласти таблицю показників крові при геморагічних захворюваннях). 17. Захворювання наднирників (скласти графологічну структуру теми). 18. Захворювання гіпофізу (підготувати мультимедійну презентацію). 19. Підготовка до модульного контролю.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна (базова)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Никитин А.В., Переверзев Б.М., Гусманов А.К. Основы диагностики заболеваний внутренних органов. – М.: Март, 2003. 2. Окорочков А.Н. Диагностика заболеваний внутренних органов. – М.: Медицинская литература, 2000. 3. Серкова В.К., Станіславчук М.А., Монастирський Ю.І. Факультетська терапія. – Вінниця: Нова книга, 2005. 4. Шегедин М.Б., Шуляр І.А., Подносова Л.М., Дацко Л.П., Шавала О.Т. Медсестринство у внутрішній медицині. – Київ.: Медицина, 2009. 5. Яворський О.Г. Основи внутрішньої медицини. Пропедевтика внутрішніх хвороб. – Київ.: Здоров'я, 2004. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шведа М.І., Медсестринство в терапії. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. 2. Демченко О.К. Медсестринство в терапії. – Лікування внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 3. Окорочков А.Н. Лечение заболеваний внутренних органов. – М.: Медицинская литература, 2000. 4. Хворостінка В.М., Журавльова Л.В., Мойсеєнко Т.А. Факультетська терапія. – Харків: Факт, 2002.
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульного контролю (тестові завдання та контроль практичних навичок), екзамен.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, презентації, дискусії.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom.</p> <p>Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.</p>

Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи)

Необхідне обладнання

У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.

У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;

САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;

МК модульний контроль;

МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;

СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;

ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до екзамену

1. Історія розвитку вчення про внутрішні хвороби. Внесок українських вчених в розвиток вітчизняної внутрішньої медицини
2. Основні принципи охорони здоров'я людини в Україні.
3. Основні клінічні прояви захворювань легенів, методи діагностики.
4. Бронхіт гострий та хронічний. Причини, основні ознаки, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
5. Бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, обстеження, критерії діагностики, принципи лікування відповідно до протоколів.
6. Астматичний статус, клінічне обстеження, діагностика, стадії, принципи лікування відповідно до протоколів.
7. Гострі пневмонії. Визначення. Бронхопневмонія, етіологія, основні клінічні прояви, обстеження, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
8. Плевропневмонія. Етіологія, патоморфологічні зміни, клінічне обстеження, перебіг, можливі ускладнення, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
9. Плеврит. Визначення. Ескудативний плеврит, клінічні прояви, обстеження, діагностичні критерії, значення плевральної пункції в діагностиці та лікуванні. Принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
10. Плеврит сухий. Клінічне обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.

11. Бронхоектатична хвороба. Етіологія, клінічні прояви в залежності від періоду, клінічне обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
12. Абсцес легенів. Визначення, причини, клінічні прояви в залежності від періоду, обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
13. Гангрена легенів. Визначення, причини, клінічні прояви, обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
14. Туберкульоз легенів. Етіологія, класифікація, клінічне обстеження, діагностика, ускладнення, принципи лікування відповідно до протоколів, специфічна та неспецифічна профілактика, Постанова Уряду щодо боротьби та запобіганню туберкульозу.
15. Рак легенів. Причини, клінічне обстеження, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
16. Емфізема, пневмосклероз. Поняття, причини, патоморфологічні зміни в легенях, клінічні прояви, обстеження, лікування відповідно до протоколів, профілактика.
17. Хронічні неспецифічні захворювання легенів. Причини, клінічні прояви, обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
18. Дихальна недостатність. Причини, клінічні прояви, обстеження, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
19. Гострі алергійні хвороби. Поняття про алергози та алергійні реакції негайного типу. Клінічні прояви анафілактичного шоку, набряку Квінке, кропив'янки, обстеження. Невідкладна допомога, профілактика.
20. Методи діагностики захворювань серцево-судинної системи та опорно-рухового апарату.
21. Ревматична хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, обстеження, діагностичні критерії, лікування відповідно до протоколів. Роль українських вчених у вивченні ревматизму. Первинна та вторинна профілактика ревматичної хвороби.
22. Ревматоїдний артрит. Форми ревматоїдного артриту. Етіологія, патогенез, клінічне обстеження, методи діагностики, основні принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
23. Системний червоний вовчак. Етіологія, патогенез, клінічне обстеження, методи діагностики, основні принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
24. Склеродермія. Етіологія, патогенез, клінічне обстеження, діагностичні критерії, лікування відповідно до протоколів, прогноз.
25. Деформуючий остеоартроз. Причини, клінічні прояви, обстеження, діагностичні критерії, лікування відповідно до протоколів, прогноз.
26. Набуті вади серця. Визначення, причини. Клінічні прояви недостатності мітральних клапанів. Діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
27. Мітральний стеноз. Клінічне обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
28. Недостатність клапанів аорти. Клінічні прояви, обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
29. Аортальний стеноз. Клінічне обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
30. Аортальні вади серця. Основні клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
31. Артеріальна гіпертензія. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностичні критерії, лікування відповідно до протоколів.
32. Гіпертонічні кризи, клінічні прояви, невідкладна допомога. Ускладнення гіпертонічної хвороби.
33. Вторинна (симптоматична) гіпертензія. Основні причини, діагностичні критерії, лікування відповідно до протоколів.
34. Атеросклероз. Визначення, фактори ризику, форми атеросклерозу, лікування відповідно до протоколів. Немедикаментозні методи лікування атеросклерозу. Профілактика.
35. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія, визначення, форми, функціональні класи стенокардії, клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, надання невідкладної допомоги при приступі. Профілактика.
36. Інфаркт міокарду. Клінічні прояви, обстеження, діагностика, перша допомога, лікування неускладненого інфаркту міокарда відповідно до протоколів.
37. Атипові форми інфаркту міокарда: церебральна, астматична, гастралгічна, безбольова. Клінічні

- прояви, диференціальна діагностика. Лікування відповідно до протоколів. Ранні та пізні ускладнення інфаркту міокарда. Допомога при них.
38. Гостра серцева недостатність. Серцева астма, набряк легенів, причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 39. Гостра судинна недостатність. Непритомність, колапс, шок. Причини, патогенез, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 40. Хронічна недостатність кровообігу. Роль Київської школи терапевтів в розробці класифікації серцевої недостатності. Причини, клінічні прояви, принципи лікування відповідно до протоколів.
 41. Порушення серцевого ритму. Синусова тахікардія, брадикардія, екстрасистолія, миготлива аритмія. Диференціальна діагностика.
 42. Діагностика захворювань органів травлення. Гострий і хронічний гастрит. Причини, клінічні прояви, лікування відповідно до протоколів.
 43. Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки. Етіологія, патогенез, клінічні синдроми, діагностичні критерії, диференціальна діагностика, основні методи лікування відповідно до протоколів.
 44. Ускладнення виразкової хвороби, їх клінічні прояви, невідкладна допомога.
 45. Рак шлунку. Етіологія, фактори ризику, клінічне обстеження, діагностика, принципи лікування, профілактика.
 46. Ентерит. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, обстеження, діагностика, лікування відповідно до протоколів.
 47. Виразковий коліт. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, обстеження, діагностика, лікування відповідно до протоколів, ускладнення, прогноз.
 48. Панкреатит. Причини. Клінічні прояви, обстеження, діагностика, лікування відповідно до протоколів.
 49. Гепатит. Етіологія, патогенез, класифікація, основні клінічні синдроми, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, диспансерне спостереження.
 50. Цироз печінки. Поняття, причини, класифікація, клінічні синдроми, стадії, перебіг. Діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, ускладнення, профілактика.
 51. Холецистит. Визначення, причини, класифікація, клінічні прояви, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
 52. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні прояви печінкової кольки, обстеження, диференціальна діагностика. Діагностичні критерії, диспансерне спостереження, профілактика.
 53. Методи діагностики захворювань сечової системи. Гломерулонефрит гострий і хронічний. Етіологія, патогенез, патоморфологічні зміни, клінічні прояви, обстеження, перебіг захворювання. Діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика, диспансерне спостереження за пацієнтами.
 54. Пієлонефрит гострий і хронічний. Етіологія, патогенез, клінічне обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика, диспансерне спостереження за пацієнтами.
 55. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія, патогенез, клінічне обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів. Надання невідкладної допомоги при приступі ниркової кольки. Профілактика захворювання.
 56. Ниркова недостатність. Клінічні та параклінічні симптоми, обстеження, стадії. Діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів. Види діалізу, трансплантація нирки.
 57. Амілоїдоз нирок. Причини, клінічне обстеження, діагностика, лікування відповідно до протоколів, профілактика.
 58. Діагностика захворювань органів кровотворення. Анемія. Класифікація, етіологія, патогенез, клінічне обстеження. Диференціальна діагностика гострої та хронічної постгеморагічної анемії. Лікування відповідно до протоколів.
 59. Залізодефіцитна анемія. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференціальна діагностика, лікування відповідно до протоколів.
 60. Мегалобластна анемія. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностичні критерії, диференціальна діагностика, лікування відповідно до протоколів.
 61. Гіпо- та апластична анемія. Етіологія, патогенез, клінічне обстеження, діагностичні критерії, диференціальна діагностика, лікування відповідно до протоколів.

62. Гемолітична анемія. Класифікація, етіологія, патогенез, діагностика. Принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
63. Гемобластози. Класифікація, причини. Гострий лейкоз. Патогенез, патоморфологічні зміни, клінічне обстеження, картина крові, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів.
64. Хронічний мієлолейкоз, сублейкемічний мієлоз, поліцитемія. Патогенез, стадії, клінічне обстеження, картина крові, діагностика, лікування відповідно до протоколів.
65. Хронічний лімфолейкоз. Патогенез, стадії, клінічне обстеження, картина крові, діагностика, лікування відповідно до протоколів.
66. Паранепроліферативні гемобластози (плазмоцитома/мієломна хвороба). Патогенез, стадії, клінічне обстеження, картина крові, диференціальна діагностика, лікування відповідно до протоколів.
67. Лімфогранульоматоз. Патогенез, стадії, клінічне обстеження, картина крові, діагностика, лікування відповідно до протоколів.
68. Геморагічні захворювання. Причини, класифікація, клінічне обстеження, діагностика, принципи лікування тромбоцитопенії, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічного васкуліту, ДВЗ-синдрому відповідно до протоколів.
69. Дифузне токсичне воло. Причини, клінічне обстеження, діагностичні критерії, лікування відповідно до протоколів, прогноз.
70. Мікседема. Причини, клінічне обстеження, принципи лікування, профілактика.
71. Цукровий діабет. Причини, клінічні прояви, діагностичні критерії. Лікування відповідно до протоколів. Ускладнення. Допомога при комах. Дієтотерапія при цукровому діабеті.
72. Ожиріння. Причини, класифікація, симптоми та синдроми, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів.
73. Подагра. Причини, клінічне обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
74. Захворювання гіпофізу. Причини, клінічне обстеження, діагностика лікування, профілактика.
75. Захворювання наднирників. Етіологія, клінічні прояви, діагностика, лікування, профілактика.
76. Імунні захворювання. Класифікація, причини, клінічні прояви, діагностика, лікування відповідно до протоколів, профілактика.
77. Пневмоконіоз. Причини, клінічне обстеження, діагностика, лікування відповідно до протоколів, профілактика.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу